ఇది ఏ 'ఇజం'?

తిరుమలశ్రీ

హౌరా నుంచి హైదరాబాదు వెళ్ళే ఈస్ట్‌కోస్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రెండు గంటలు లేటుగా నడుస్తోంది ఉదయం నుంచీ ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తూన్న వర్షాన్ని చీల్చుకుంటూ.

ఖరగ్‌పూర్‌లో ఎక్కాను నేను. బయటి వాతావరణమే ననుకుంటే లోపలి వాతావరణం కూడా డల్‌గానే అనిపించింది. దసరా సరదాల మహిమో ఏమో హాలిడేయర్సు ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నారు కంపార్ట్‌మెంట్‌లో. ఎవరికి వారే మాట్లాడేసుకుంటున్నారు. బెంగాలీ, ఒరియా, హిందీ, తెలుగు, ఇంగ్లీషూ రకరకాల భాషలు కలగాపులగమయి, కలిసిపోయిన ఆలిండియా రేడియో స్టేషన్లను తలపుకు తెస్తున్నాయి.

ఏకత్వంలో భిన్నత్వం అది. అంతా ఒకేచోట చేరినా...ఒకేసారి మాట్లాడుతున్నా...ఒకరిది మరొకరు చెవిలో వేసుకోరు. ఒకరి నొకరు పట్టించుకోరు. ఎవరి సంభాషణలో వారు లీనమయి పోతారు.

కిటికీ ప్రక్కనున్న అప్పర్ బెర్త్ నాది. పైకెక్కేసి 'ఆర్థర్ హెయిలీ'ది 'ద ఈవెనింగ్ న్యూస్' తీసాను. హాకర్సు ప్రయాణీకుల్ని తమ అరుపులతో ఎడాపెడా వాయించేస్తున్న కారణంగా ఏకాగ్రత కుదరడం లేదు.

నేనున్న వింగ్‌లో ఓ బెంగాలీ ఫ్యామిలీ ఉంది. భర్త, భార్య, ఇద్దరు చిన్న పిల్లలూను వాళ్ళు. వారికెదురు బెర్త్‌లో వయసయిన తెలుగు దంపతులు. నా క్రింది బెర్త్‌లో ఓ ఒరియా పెద్దమనిషి.

నా ఎటెన్షన్ బెంగాలీ బాబుమీద పడింది. ముప్ఫయ్ అయిదేళ్ళుంటాయి అతనికి. చామన చాయ. పీలగా ఉంటాడు. పొడుగూ, పొట్టీ కాని విగ్రహం. కార్టూను ఫేసూ, కర్లింగ్ హెయిరూను. మనిషి టాకటీవే కాదు, హాటీలా కూడా వున్నాడు. ఎక్కినప్పట్నుంచి ఏదో ఒకటి మాట్లాడుతూనే వున్నాడు ఉభయ భాషల్లోనూ. అదే- హిందీ, ఇంగ్లీషుల్లో. అతని భార్య బెంగాలీ మ్యాగజైన్‌లో తల దూర్చేస్తే, పిల్లలు కంప్యూటర్ గేమ్స్ ఆడుకుంటున్నారు ఎలక్ట్రానిక్ పాకెట్ యూనిట్‌తో. తెలుగావిడ కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తోంది. పరిసరాలను మరిచిపోయి, బయట పరుగులిడుతూన్న చెట్లు చేమలలో, టెలిగ్రాఫ్ పోల్స్‌లో ఏదో వెదుక్కుంటున్నట్లున్నాయి ఆమె చూపులు.

> రాత్రి తుపాను పెరిగి ఉధృతమయింది. గంటకు రెండువందల కిలోమీటర్ల వేగంతో గాలులు వీచాయి. ఆ కారణంగా రాత్రి తొమ్మిది గంటల నుంచీ ట్రెయిన్ను ఓ చిన్న స్టేషన్లో ఆపేసారు...అంటే అప్పట్నుంచీ రైలు అక్కడే వుండిపోయామూ! ఆ విషయం నాకసలు తెలియనే తెలియదు. రాత్రి ఖుర్దా దాటగానే నిద్రపోయిన వాణ్ణి, తెల్లవారేంత వరకూ మెలకువ రాలేదు.

సంభాషణ బెంగాలీ బాబు, తెలుగు ఆసామీ, ఒరియా పెద్దమనుషుల మధ్య సాగుతోంది.

''...నెల్లాళ్ళు తీవ్రంగా సమ్మె చేయించాను. ఫ్యాక్టరీ ప్రాపర్టీ ధ్వంసం చేసాము. అప్పుడుగాని మానేజ్‌మెంటు తమ ఐవరీ టవర్ నుంచి దిగిరాలేదు...'' చెప్పుకు పోతున్నాడు బెంగాలీ బాబు.

''అప్పుడు మీ డిమాండ్స్ అన్నీ అంగీకరించారా?'' అనడిగాడు ఒరియా పెద్దమనిషి కుతూహలంగా.

''చచ్చినట్టు వొప్పుకున్నారు. ఆ తరువాతే ఫ్యాక్టరీలో ప్రొడక్షన్ తిరిగి ఆరంభించాము [illegible] బెంగాలీ బాబు సగర్వంగా.

మెచ్చుకోలుగా చూసాడు తెలుగు ఆసామీ [illegible] సంభాషణ ఆలకిస్తూన్న నాకు అర్థమయిం[illegible]టంటే ఆ బెంగాలీ బాబు కలకత్తా దగ్గర [illegible] ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తున్నాడు. ఆ ఫ్యాక్టరీ [illegible] యూనియన్‌కి జాయింట్ సెక్రటరీ అతను. ఓ [illegible] సెక్రటరీ లీవులో వున్నప్పుడు వర్కర్స్‌కి ఓవర్‌టైమ్ ఇవ్వలేదన్న కారణంగా నెల్లాళ్ళపాటు తీవ్రం[illegible] స్ట్రయిక్ చేయించి విజయం సాధించాడు(ట).

''వర్కర్స్ చేత ఎక్స్‌ట్రా అవర్స్ వర్కు చేయించు కుని ప్రొడక్షన్ పెంచుకుంటోంది, లాభాలు [illegible]స్తోంది యాజమాన్యం. వర్కర్సుకి ఓవర్‌టైమ్ పెంచమంటే ఏడ్చి మొత్తుకుంటుంది'' తరతరాలు[illegible] పెట్టుబడి దారులు శ్రామికుల్ని దోచుకుంటూ వస్తున్నారు. క్యాపిటలిజం కిరీటం ధరించి, పీఠం వేసుకొని దేశాన్ని ఏలుతోంది. ఎకానమీని శాసిస్తోంది. లక్షాధికారి కోట్లకు పడగలెత్తుతూంటే, సామాన్యుడు ఏ విధమైన రక్షణా లేక భిక్షాధికారి అవుతున్నాడు. అందుకే కాపిటలిస్టుల్ని కౌంటర్ చేయడానికి కమ్యూనిస్టులు ఉదయించారు. మార్క్సిజాన్ని వంటబట్టించుకున్న వాడెవడూ కాపిటలిజాన్ని అంగీకరించలేడు. లిమిటెడ్ రీసోర్సెస్‌ని పదుగురితో పంచుకోకుండా, అవసరానికి మించి స్వార్థంతో నిలవ వేసుకునే వారిని నిలువునా కాల్చిచంపాలి! అలాంటి స్వలాభాపేక్షులయిన దోపిడి వర్గపు ఆటలు కట్టించడమే కమ్యూనిజం ముఖ్యోద్దేశ్యం. ధనిక వర్గపు నిలవలను వెలికిదీసి లేమితో బాధపడే వారికి సమానంగా పంచి ఇవ్వడమే కమ్యూనిస్టుల గోల్. అంతవరకూ సామాన్యుడి స్ట్రగుల్‌కు అంతం లేదు....''

ఆవేశంగా చెప్పుకు పోతున్నాడు బెంగాలీ బాబు. అతని పలుకులు, ధోరణీ అందరికీ నచ్చినట్లున్నాయి. అంతా తమ కబుర్లను ఆపి కుతూహలంతో ఆలకించసాగారు. అతని ఆవేశం అందరినీ ఆకర్షించిందనడానికి నిదర్శనం, పక్క వింగ్స్‌లోని ప్రయాణీకులు కూడా అక్కడికొచ్చి నిలుచుని ఆసక్తిగా అతని పలుకులను వింటూండడమే.

అతను దసరా సెలవులకు ఫ్యామిలీతో విశాఖపట్నం వెళ్తున్నాడట. అంతా ఎడ్మయిరింగ్‌గా చూస్తూంటే తన ధోరణిలో మాట్లాడుకుంటూ పోయాడు.

బయట వర్షం ఉధృతం అయింది. చలిగాలి కొడుతోంది. రాత్రయింది. అంతా భోజనాలు ముగించి పడకలు సర్దుకున్నారు. నేను కూడా బెర్త్ మీద నడుము వాల్చి కళ్ళు మూసుకున్నాను.

• • •

ఉదయం ఆరుగంటలకు మెలకువ వచ్చింది నాకు. కంపార్టుమెంటంతా గందరగోళంగా ఉంది.

ఆశ్చర్యంతో బెర్త్‌మీంచి దిగాను.

రాత్రి తుపాను చెలరేగి ఉధృతమయిందట. గంటకు రెండువందల కిలోమీటర్ల వేగంతో గాలులు వీచాయట. ఆ కారణంగా రాత్రి తొమ్మిది గంటల నుంచీ ట్రెయిన్‌ని ఓ వేసైడ్ స్టేషన్లో ఆపేసారట... అంటే అప్పట్నుంచీ రైలు అక్కడే వుందన్న మాట! ఆ విషయం నాకసలు తెలియనే తెలియదు. రాత్రి ఖుర్దా దాటగానే నిద్రపోయిన వాణ్ణి, తెల్లవారేంత వరకూ మెలకువ రాలేదు. కాలకృత్యాలు తీర్చుకునేందుకు ట్రెయిన్‌లో నీళ్ళు లేవు. టూత్‌బ్రష్షూ, పేస్టూ, ఖాళీ అయిన వాటర్ బాటిలూ తీసుకుని క్రిందికి దిగాను.

ఓ చిన్న స్టేషన్ అది. రైల్లోని సగం జనం ప్లాట్‌ఫాం మీదే ఉన్నారు. ఎటు చూసినా తుపాను బీభత్సం కళ్ళకు కట్టినట్టు కనిపిస్తోంది. రాత్రంతా ప్రకృతి చేసిన స్వైరవిహారం ప్రత్యక్షంగా గోచరమవుతోంది. ప్లాట్‌ఫాం పైకప్పుగా వేసిన ఆస్బెస్టాస్ షీట్సు ముక్కలు ముక్కలుగా విరిగి అంతటా పడి వున్నాయి. వాయు తాకిడికి తట్టుకోలేక వేళ్ళతో సహా నేలకూలిన మహా వృక్షాలూ... మట్టి కరచిన పూరిళ్ళూ... పైకప్పులు ఎగిరిపోయిన పెంకుటిళ్ళూ... గోడలు పడిపోయిన పెద్ద లోగిళ్ళూ... షేపులు మారిపోయిన టెలిగ్రాఫ్ స్తంభాలూ... అప్‌రూటయిన ఎలక్ట్రిక్ పోల్సూ... నేలకొరిగిన రైల్వే సిగ్నల్ పోస్టులూ... అష్టవంకరులు తిరిగి గతులు తప్పిన రైలు పట్టాలూ... పట్టాలకడ్డుగా పడిపోయి ట్రాక్‌ని కావలించుకున్న చెట్లూ... నేలమట్టమైన పైరూ... ఒకటా, రెండా? ఎన్నని చెప్పాలి? ఏమని వర్ణించాలి? ప్రకృతి సృష్టించిన బీభత్సం?? ప్రళయమంటే అదేనేమో ననిపించింది నాకు, ఆ ఆల్‌రౌండ్ డిస్ట్రక్షన్‌ని చూస్తోంటే...

భయంకర సమరంలో పోరాడి, అలసిపోయి, క్షతగాత్రురాలయినట్లుంది ఆ పల్లె.

అంతా నీళ్ళకోసం వెంపర్లాడుతున్నవారే. కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవాలన్నా, గొంతుకలు తడి చేసుకోవాలన్నా జలం అవసరం. తిండి లేకపోయినా వుండగలరేమోగాని, చుక్కనీరు లేకపోతే మాత్రం పరువు, ప్రాణమూ రెండూ దక్కవు!

అందరితో పాటే వూళ్ళోకి బయలుదేరాను—నీటి వేటలో... వర్షం తగ్గినా సన్నటి తుంపర పడుతూనే వుంది. నేలంతా వర్షపు నీటితో, బురదతో, గాలికి చెదరి వచ్చిన చెత్తా చెదారంతో చిత్తడి చిత్తడిగా వుంది. పాంట్ పైకి మడిచి తోటి ప్రయాణీకుల అడుగుజాడల్లో అనుసరించాను.

రైల్వేస్టేషన్ వద్దనున్న పాక హోటళ్ళూ, బడ్డీ దుకాణాలూ, ఇళ్ళూ, వృక్షాలూ, రోడ్డూ తుపాను వికృత రూపాన్ని దృశ్య కావ్యంగా చూపుతున్నాయి... ఓ అర కిలోమీటరు దూరంలో బోరింగు వుందట. అటువైపు సాగారంతా—తీర్థ ప్రజలా. నేను అక్కడికి చేరుకునే సరికి అప్పటికే ఆడ-మగ, పిల్లా జెల్లా చాలామంది అక్కడున్నారు. అంతా తుపాను సృష్టించిన బీభత్సం గురించే మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఆసక్తిగా ఆలకిస్తూ బ్రష్ చేసుకున్నాను నేను. బాటిల్ నిండా నీళ్ళు పట్టుకుని తిరుగు ముఖం పట్టాను.

దారిలో ఓ పాక హోటల్ దగ్గర జనం గుమిగూడి వున్నారు చాయ్ కోసం. నేనూ ఆ గుంపులో చేరాను.

ఉదయపు పూట తప్పిస్తే దాదాపు రోజంతా పొయ్యితోపాటు నిద్రపోయే టీస్టాల్ యజమానికి గిరాకీ పెరిగింది. ఆ డిమాండ్‌ని తట్టుకోవడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తున్నాడతను. పిడకల పొయ్యితో కుస్తీ పడుతూ చెలరేగిన పొగతో అక్కడ చేరిన వారందరినీ 'ఏడిపిస్తున్నాడు'. తయారైన టీని అతను గ్లాసులో పోస్తుంటే, జనం కలబడి గ్లాసులు దొరకబుచ్చుకుంటున్నారు. పొగరాపు కొడుతున్న ఆ వేణ్ణీళ్ళ కోసం జనం పిచ్చిగా ఎగబడడం వింతగా అనిపించింది నాకు. మామూలుగా అయితే ఊరికే ఇచ్చినా ఎవరికీ నచ్చదది. అవసరం మనిషిని దేనికయినా సిద్ధం చేస్తుందేమో!

నా వంతు వచ్చేసరికి పాలు అయిపోయాయి, టీ లేదన్న ప్రకటన. ఇంకో పాక దగ్గరకు వెళితే అక్కడా అదే పరిస్థితి. ఎందరో నిరుత్సాహంతో మరలి పోతున్నారు.

ఆ ప్రాసెస్‌లో ఓ విషయం స్ఫురించింది నాకు. మామూలుగా ఒక్క రూపాయికి అమ్మే టీని అవసరాన్ని బట్టి రెట్టింపు ధర వసూలు చేస్తున్నారు టీ కొట్టు వాళ్ళు. అదే అయిదు రూపాయలన్నా చెల్లించడానికి సిద్ధంగా వున్నారు జనం. ఆ విషయం గ్రహిం

సలహా

''నాకు ప్రతి వస్తువు 'రెండు'లా కనిపిస్తున్నాయి డాక్టర్'' చెప్పాడు గుర్నాధం కంటి వైద్యునితో.
''ఇక నుండి ఒక కన్ను మూసుకుని చూడండి'' సలహా ఇచ్చాడు డాక్టర్.

- శ్రీపాద శ్రీనివాస్ (బొబ్బిలి)

లెక్కలు రావు

''ఒరేయ్ రామూ ఇవాళ స్కూలుకి వెళ్ళలేదేమిట్రా'' అడిగింది తల్లి జానకి.
''అంతే మమ్మీ! ఇక నేను ఆ స్కూలికి వెళ్ళను'' అన్నాడు రాము.
''ఎందుకు?''
''మా టీచర్‌కి లెక్కలు సరిగ్గా రావు. మొన్నేమో 4+3=7 అంది. నిన్నేమో 5+2=7 అంది'' చెప్పాడు రాము.

ఏమీలేవు

''రాజు! నిన్ననే కదా లేచిపోదాము రమ్మన్నావ్! తీరా వచ్చిన తర్వాత వద్దంటున్నావేం?''
''నిన్న నీమెడలో గొలుసు, చేతికి గాజులు వున్నాయి. కానీ, ఇప్పుడవన్నీ లేవుగా!'' చెప్పాడు రాజు.

- ఎన్.కృష్ణవేణి (ఆళ్ళగడ్డ)

భర్త

మహిళా మండలి అధ్యక్షురాలు మంజువాణి ఉపన్యాసం ఇస్తోంది.
''సోదరీమణులారా.. ఇప్పుడు ఆడది వంట చేయాలంటే ఎంతో కష్టపడాల్సి వస్తోంది. అందువల్ల సులభంగా వంట పూర్తి కావాలంటే ఆడాళ్ళకు ఏం కావాలి?'' అంది.
''భర్త కావాలి..'' అన్నారు మహిళలు ముక్తకంఠంతో.

- గుత్తుల శ్రీనివాసరావు (దొంతికుర్రు)

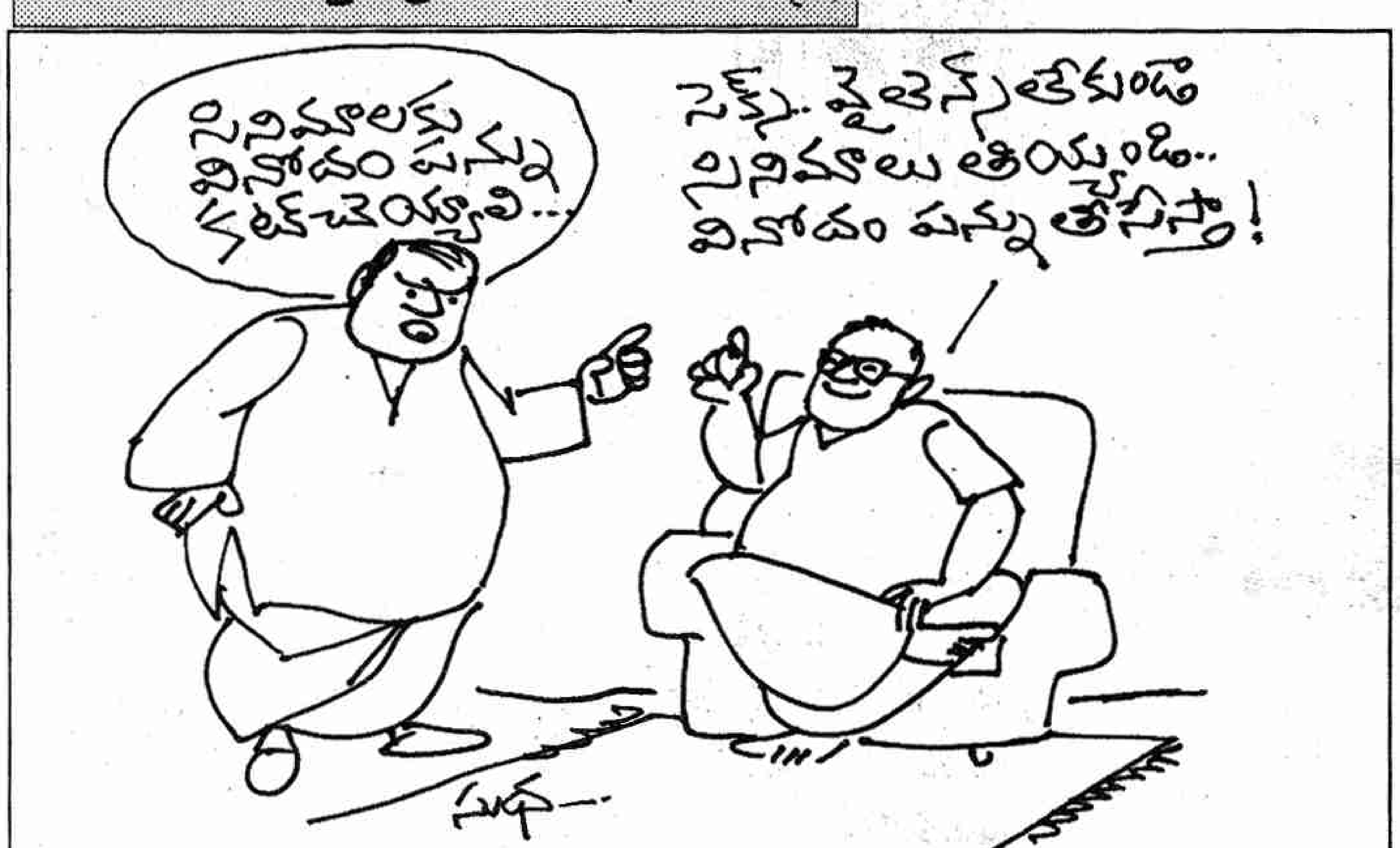

చినా, అవకాశం దొరికింది కదా అని ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయడానికి ప్రయత్నించలేదు ఆ గ్రామస్థులు! బెంగాలీ బాబు వివరించిన దోపిడీ తత్వపు నేపథ్యంలో, ఆ గ్రామస్థుల చర్యలో నిజాయితీ కనిపించింది నాకు. 'సామాన్యుడు సామాన్యుణ్ణి దోచుకోడు. దోపిడీ వర్గం వేరే వుంటుంది' అనిపించింది.

తినడానికేదైనా దొరుకుతుందేమోనని అక్కడున్న ఒకటి, రెండు దుకాణాలలో ప్రయత్నించాను. ఎక్కడి కక్కడే జనం గుమికూడి వున్నారు. పళ్ళ దుకాణాలేమిటి, ప్రొవిజన్ స్టోర్సేమిటి- ఎక్కడికి వెళ్ళినా 'నో స్టాక్'.

'ఎవరో ఒకతను అందరికంటె ముందే వచ్చి పళ్ళు, బిస్కెట్లు, బ్రెడ్డూ- ఏది దొరికితే అది వున్న స్టాకంతా తానే కొనుక్కు పోయాడట!' ఎక్కడికి వెళ్ళినా ఇదే సంభాషణ, సమాచారం!

ఆ సంగతి ఆలకించే సరికి బెంగాలీ బాబు చెప్పిన క్యాపిటలిస్టులు గుర్తుకొచ్చారు నాకు. 'స్కేర్సిటీ వచ్చిన నిత్యావసర వస్తువులను తామే కొనేసి స్టాక్ చేసేస్తారు. ఆ తరువాత వాటిని ఎన్నో రెట్ల లాభాలకు బ్లాక్‌లో అమ్మి సొమ్ము చేసుకుంటారు. వారికా శక్తినిచ్చింది ఏమిటి? వారి దగ్గరున్న క్యాపిటల్! అదే అందరికీ పంచితే ఈ వ్యవస్థ ఇలా వుండేది కాదు. సమ సమాజం ఏర్పడేది. బీద, గొప్పల తారతమ్యం తగ్గేది' అన్నాడతను.

ఇంత చిన్నవిషయంలోనే అతను చెప్పింది అక్షర సత్యం అన్నది నిరూపిత మయిందా అనిపించింది.

ట్రెయిన్ కదిలే సూచనలు లేవు. అప్పటికే అది అక్కడ ఆగిపోయి పన్నెండు గంటలయిపోయింది. ఎప్పుడు బయలుదేరుతుందో, అసలు బయలుదేరుతుందో లేదో ఎవరికీ తెలియదు. తగిన సమాచారం ఇచ్చే నాదుడెవరూ లేడు. స్టేషన్ మాస్టర్ కూడా ఏమీ చెప్పలేక పోతున్నాడు- ట్రాక్ బాగా చెడిపోయింది, బాగు చేస్తున్నారన్న విషయం తప్పితే.

కాసేపలా తిరిగి తిరిగి రైల్వే స్టేషన్‌కి చేరుకునే సరికి రైలు కూత వేసింది. రైలు కదలబోతోందన్న శుభవార్త. పోయిన ప్రాణాలు లేచి వచ్చాయి అందరికీను. గబగబా రైలెక్కేసారంతా.

ఓ పావుగంట తరువాత బయలుదేరి అప్పుడే నడకలు నేర్చుకున్న పసిపాపలా మెల్లగా సాగుతోంది ఎక్స్‌ప్రెస్.

ప్రయాణీకుల్లో ఎక్సయిట్‌మెంట్ ఇంకా తగ్గలేదు. తుపాను గురించి, పన్నెండు గంటల పాటు ట్రెయిన్ ఆగిపోవడం గురించి, తినుబండారాలేవీ దొరక్కపోవడం గురించే మాట్లాడుకుం... అంతా.

బెంగాలీ బాబు మౌనంగా కూర్చున్నాడు. ఆ ... భవం లెక్చర్లిచ్చే ఓపికను, ఉత్సాహాన్నీ హరించి... ట్లుంది.

అంతలో అతని పిల్లలు తిండికోసం ... మొదలు పెట్టారు. 'తరువాత, తరువాత' అం... సముదాయించబోయాడతను. కాని, వూరుకుం... వాళ్ళు పిల్లలెలా అవుతారు!? భూతం లాంటి లెద... బ్యాగ్ మీదకు దాడిచేసారు, వారిస్తున్నా వినకుండా పళ్ళూ, బ్రెడ్డూ, బిస్కెట్లూ...ఒక్కొక్క రకమే బయట పడ్డాయి హోల్‌సెల్‌గా! అది చూసిన తెలుగు ఆసామి నా కళ్ళలోకి అదోలా చూసాడు. ఎందుకలా చూసాడో నాకు బోధపడలేదు.

''అరె! ఈ తినుబండారాలన్నీ ఎక్కడ సంపాదించారు? ఎన్ని చోట్లకు తిరిగినా మాకు ఒక్కటీ దొరకలేదు!'' ఆ మాటలన్నది ఒరియా పెద్దమనిషి బెంగాలీ బాబుతో.

వెంటనే జవాబివ్వలేదతడు. తరువాత ఓ వెర్రి నవ్వొకటి నవ్వి ''తుపాను మూలంగా రైలాగిపోయిం దిగదా. ఎప్పటికి వెళుతుందో తెలియదు. గమ్యం చేరేంతవరకు తిండి లేకపోతే కష్టం కదా. అందునా పిల్లలతో ప్రయాణమాయె. అందుకే అందరికంటే ముందుగా వెళ్ళి కనిపించినంత మటుకు దొరికినవన్ని కొని తెచ్చేసాను'' అన్నాడు ఇబ్బందిగా.

తెలుగు ఆసామి నాకళ్ళల్లోకి ఎందుకిలా చూసాడో అప్పుడు బోధపడింది నాకు.

''రెండో వ్యక్తికి మిగల్చకుండా అతనెవరో దొరికినవన్నీ తానే కొనుక్కుపోయాడట'' అనుకుంటున్న జనాల పలుకులు నా చెవుల్లో మార్మోగాయి.

ఆ వ్యక్తి ఈ బెంగాలీ బాబే నన్నమాట!

'లిమిటెడ్ రీసోర్సెస్‌ని పదుగురితో పంచుకోకుండా అవసరానికి మించి స్వార్థంతో నిలువ చేసుకునేవారిని నిలువునా కాల్చి చంపాలి' అన్న అతని పలుకులు చటుక్కున గుర్తుకొచ్చాయి నాకు. కేవలం నలుగురు మనుషులకోసం ఎందరికో సరిపడే తినుబండారాలను ప్రోగు చేసుకుని నిల్వ చేసుకున్నాడతను. తోటి ప్రయాణికుల ఆకలి గుర్చి ఎటువంటి కన్సర్న్ లేకుండా. పలుకుకూ, చర్యలకూ పొంతనలేని అతని మనస్తత్వం నన్ను అయోమయానికి గురి చేసింది.

'క్యాపిటలిజానికి కౌంటర్ కమ్యూనిజం!' అన్న అతని స్టేట్‌మెంట్ నా మదిలో మెదిలింది.

'స్వార్థం ముందు సిద్ధాంతాలు బ్యాక్ సీటు తీసు కుంటాయా? ఇంతకూ అతను అవలంబించింది ఏ 'ఇజం?' అన్న ప్రశ్నలు తేలుకొండిలా నా గుండెల్లో గ్రుచ్చుకోగా అతని వదనంలోకి తేరిపార చూసాను.

అదే క్షణంలో నావంక చూసిన బెంగాలీబాబు నాచూపుల తీవ్రతను తట్టుకోలేక కాబోలు తల వంచుకున్నాడు.

★